

Сергій Волошин

ВОЛОШКОВІ
ОПОВІДКИ

ОПОВІДКИ

Київ

УДК 821.161
В68

Волошин Сергій

В68 Волошкові оповідки : оповідки. Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. 400 с.
ISBN 978-617-520-446-7

Роман з іронічних оповідок про життя звичайного мешканця нашої прекрасної України. Піднімає настрій та особливо смакує до запашного вранішнього вогнистого горнятка кави. Можна до чаю, але краще буде до кави. Легко читається з початку або в довільному порядку і мимоволі викликає усмішку. Але не хвилюйтесь – усміхайтесь, бо воно того варте.

УДК 821.161

ISBN 978-617-520-446-7

© Волошин С., 2023

© Видавництво Ліра-К, 2023

ЛЮБОВ, ГОРОД І ЖИЗНЬ РАСТЕНІЙ

Я вам не можу передати словами, як моя теща любить бути на городі. Просто слів таких ще не придумали. Якщо життя – це спосіб існування білкових тіл, то теща – це спосіб існування білкового тіла на городі. В принципі, нічого страшного, коли це не ваша персональна теща.

На світанні мого великого кохання мене призвали посадити картопельку і заодно оцінити, в кого вляпалась дочка, котра ще геть дитина. Споконвіку я саджав картоплю під плуг з конем – це не важко, тож безстрашно прийняв пропозицію, яка не передбачала відмови.

Вийшовши на моторошно неозорий ранковий лан, спитав, де кінчається город. Теща якось так махнула рукою, що я моментально збагнув: за обрієм. Крім нас трьох, на полі нікого не було, тому з острахом запитав: а де КОНІ?!!!

Майбутнє подружнє щастя з такою жалістю глянула на мене з-під хустинки, що я зразу відчув себе конякою.

Пізніше, аж до печінок не скоро, мені усміхнулася доля: теща взимку, між перебиранням насіння, знайшла собі кавалера. Та не простого, а цілого письменника. Диво та й годі, мене на філософську писанину після городу тягне, а тут навпаки получилось.

Письменник на городі – це реально страшно. Для початку він взяв сапку, наче ручку – трьома пальцями і не тим боком. Що там теща, горобці на полі затихли. Потім, як справжній безсмертний, старанно виполов бурячки з пирію. «Ета травка похожая на пшеницу, і я думал, что это культурное растение». Моя кохана теща озимо по-

зеленіла, і мені на мить здалося, що я вже бачу голову письменника, яка безжурно котиться в струмочок.

Але повірте, вона таки його любила. Бо замість відрубати голову, побілілими вустами попросила принести води для огірочків. Ба більше. Він залишився жити навіть після того, як впововину мокрий приніс піввідра води, витолочивши при цьому дорогоцінну цибулю-сорокозубку, мати її в дихало. Любов воістину творить чудеса.

Письменник чесно і до останнього подиху намагався осягнути сільське господарство. Коли побачив у мене сім томів «Жизни растений», спочатку завмер, ніби осяяний небесним світлом, а далі побожно прошепотів: «Прочитаю! Богом клянусь!».

Б'є мене підозра, що знання життєвого циклу ранункулідів і гамемелідів не дуже допомогло, бо ближче, ніж за 50 метрів, до городу його так і не підпускали. Бовванів ото серед поля цілісінькими днями, спрагло дивлячись на тещу в закличній позі зю. Любов.

П.С. Витяг із розмови з письменником:

«– Господи, Йосиповичу, що вже трапилося? Чого такі нещасні? Книжка не йде?

- Тася прогнала мене с огорода...
- От як це вам вдається? Це ж моя солодка мрія!
- Я растоптал якіє-то культурніє растения...».

Дудочка моєї мрії

Нижченаведений текст може завдати шкоди вашій моральності й похитнути віру в людство.

Двадцять років тому погожої липневої днини улюблена теща всім знайшла роботу. Внукам великими очима наказано сидіть тихо, бо я вам сделаю. Доці під її безпосереднім

керівництвом займалися закруткою, старший зять Сірожа варив автобус, а мене припнули на великому городі. Отож всі були при ділі, і їй добре серце билось спокійно.

Своjak Сірожа мав підварити електрозваркою дно блаженського списаного автобуса ЛАЗ львівського виробництва, щоб машина на старості могла виконувати функції дачі на одному з численних тещиних угідь. Сірожина праця вважалася почесною, суспільно важливою та оплачувалася за найвищим тарифом – увечері учень Бориса Євгеновича Патона ласував самогонкою найвищої градусності. Перепадало і мені.

Від зварки Сірожині очі стали червоними, наче в білого кролика. Зварювальна маска виявилася не досить ефективною. Діти плакали тихими вечорами від такого папи, теща потай хрестилися від його вампірської подоби, але стійко наливала. Що для дачі – то святе.

Сірожа варив на одному із колгоспних дворищ сусіднього села під ласкавим наглядом сторожа Колі із династії портъє, людини мистецького складу і палкого прихильника напоїв підвищеної градусності.

Того дня по обіді з пахучими напоями колеги розійшлися по своїх робочих місцях, і сторожу Колі нестерпно захотілося музики... З музичними інструментами на колгоспних дворищах зазвичай туго, але хіба така мізерна перешкода може спинити поціновувачів прекрасного?

Коля змалечку любив ботаніку (Корчагіна, 5 клас) і вмів робити дудочки з верби. На жаль, на дворищі роки не водилися, але на очі Колі дуже вчасно нагодилася розкішна рослина з трубчастим стеблом. Як то кажуть, те, що доктор прописав. Коля любив ботаніку і знав, що цю рослину баба Федя кличе борщівником. Назва та вигляд представника флори тривоги не вселили.

– Серий, а хочеш, я дудочку спаяю, – гречно запропонував Коля Сірожі. Той, в пилюці під автобусом у зварювальній масці, нічого не почув, але з вигляду явно хотів.

Сказано – зроблено. Борщівник – рослина велика, тож і дудочка у майстра народних ремесел вийшла радше схожа на карпатську трембіту. З невідомих, мабуть технічних, причин гарного звуку не вийшло. Зате вийшов лютий пиндець.

Борщівник, хто не знає, а сторож Коля вже знає, – це отруйна рослина, у якої «ворсинки та їдкий сік спричиняють сильні опіки, нудоту, задуху, підвищення температури, алергічну реакцію, внаслідок чого на тілі залишаються характерні сліди-шрами». Кінець цитати з Вікіпедії.

За кілька хвилин після концерту губи сторожа Колі, якими він захоплено дув у дудочку, перетворилися на дві величезні сосиски. Дурна мордяка загалом спухла, почервоніла, а місце очей видавали лише дві невеличкі щілини. Коля ломанувся до свого напарника.

Сірожа спочатку ледь не зомлів, коли до нього на Поліссі постукала якась червоняста дупа павіана з протяжним «ожииниини». Учень Патона шалено видерся з-під автобуса і галопом виконав скажене півколо по дворищу. Дупа не відставала.

Не варто забувати, що Сірожа служив у Радянській армії і трохи звик до різних облич, хай навіть червоних у білій піні та схожих на сідниці. Він зупинився, опанував себе й уважніше придивився до свого страхолюдного переслідувача. Після певних роздумів він прийшов до майже наукового висновку, що ця дупа може бути сторожем. На Нобелівську премію заслужили його роботи з розшифровки невпинного Коліного виття. Він все-таки збагнув, що «ууууочкаааа» – це дудочка.

Мій свояк Сірожа – дуже добра людина. Відтак він схопив начебто Колю і поволік бігом нещастя до місцевого ФАПу. Одна прикра обставина з самого початку стала на заваді його доброму наміру: зопалу він забув зняти зварювальну маску. А коли сільською вулицею рухається хтось у захисній зварювальній масці з червоною

дупою під руками, то це призводить до тимчасового вимирання живих організмів по всьому маршруту руху.

Фельдшерка села, Синяк Ганна Панасівна вперше прийшла на роботу, прожила все життя і збиралася тихо померти у своєму фельдшерсько-акушерському пункті. Цю амбітну мрію ледь не втілив у жорстоку реальність мій свояк Сірожа. Коли він зненацька постав у дверях ФАПу в зварювальній масці на голові та з червоною дупою в руках, то Панасівна гостро відчула, що в неї більше ніколи не буде проблем з травленням. Зібравши залишки свідомості докупи, вона простогнала – що це?!

Сірожа з полегкістю кинув принесене ним страхіття на кушетку, підняв зварювальну маску і, здалося, самими червоними оченятами прошепотів: «Дудочка!..»

Дупа блаженно усміхнулася піною...

Якщо випало мати тещу, то вкрай потрібен свояк. Чоловік старшої сестри вашого особистого щастя зробить вас невразливим. Із двох зятів завжди винен той, хто старший, бо довше діє на нерви. Дудочка...

Карасики

Застереження. Текст дуже 18+. Чутливим особам не читати! Не намагайтесь повторити – це небезпечно для фізичного і морального здоров'я.

Ця моторошна історія трапилась на околицях Гаврилівки. Тієї самої, з якої розлітаються державою гаврилівські курчата. Почалося з того, що теща любить смажену рибу. Відтак не встояла і спустила зятів з городу на рибалку. Мене з Сірожею.

Ми давно собі намітили одне мальовниче лісове болітце, в якому, на нашу думку, мало бути море карасів.

Знаряддям лову був невеличкий волок, тобто шмат міцної сітки з дерев'яними кілками по обох боках. Зазвичай тягали за кілки той волок різними водоймами, намагаючись піймати необачну рибу. Тягали в старій одежі – боялися подрятатись осокою. На жаль, метод дещо браконьєрський, за що нас і покарав Господь.

Болото на лісовій галявині наших очікувань не справдило. Бо багно є багно. Навіть якщо колись було озером. Щоб доперти цю просту істину, нам довелося залізти в нього.

Одразу провалилися по коліна в якусь мерзотну твань. Вода почорніла, забулькотіла і почала гидотно тхнути. Величезний вужака прожогом виписав вісімки по воді, од щедрот своїх сипнувши нам морозу за комір. З горем навпіл підняли сітку. Вода в ній забулькала бурозеленими жабами, неймовірно гидкими та здоровенними завбільшки з гусяче яйце, сизопузими пуголовками і безліччю страхітливих жуків, комах та іншої вертлявої наволочі. Особливого страху наганяли якісь прудкі скорпіоноподібні створіння. От тільки карасів зась.

Мене пересмикнуло струмом від огиди, і нерви натягнулися канатами. І саме вчасно. Бо я своїми переміщеннями зрушив з місця якогось корча болотного. Він повалився на бік і двома гострими гілляками лагідно охопив мене за сідниці. Під водою.

Ніколи не думав, що я можу так кричати. Аж дуби попригиналися.

Сірожка вирішив, що мене їдять живцем, і стрілою виплигнув на берег, жбурнувши сітку на траву. Поки я з диким гвалтом та в стовпі бризок відбивався від домагань корча, болотяна нечисть із сітки хмарою посунула, пошкандибала, пострибала додому в болото.

Збивши руки до крові я, нарешті, роздивився, що мене лапає корч, а не водяний. Відтак прийшов до тям і теж вигрібся на суше.

З матюками почали скидати з себе мокру одєжу. Сірожа зняв штани і охнув. На його білих ногах висіло зо п'ять товстезних чорних, аж синіх, п'явок. Тут ми прожогом видерлись із трусів, щоб оглянути свої заповідні місця. Чи й там не присмоктався хто-небудь до чого-небудь. Попри еротичні очікування, обійшлося. Зостались незайманими з обох напрямків. Тільки в Сірожи ще одна п'явка стриміла ззаду на верхній частині стегна. Якраз у складочці на межі стегна і сідниці. Видно, що трохи не успіла до омріяного місця.

На мені ж не було жодної. Неапетитний – констатував свояк і зайнявся своєю новоявленою скотиною. Спочатку сказано трусив ногами, потім намагався різко змахнути п'явки руками, потім зіштовхнути їх паличкою, потім віддерти пальцями. Вийшло не дуже або точніше ніяк. А рвати по живому не наважився, і це було слушно. «Серий, що робити???» – прошепотів побілілими губами.

В мене було щасливе сільське дитинство, і я мав відповідну практику. Пересмикуючись лицем від вигляду п'явок, сказав, що треба посипати сіллю. Сірожа окинув тужливим зором ліс та болото. Там солі не було. Як і йоду та спирту, що також стали б нам у пригоді. А ще якісь є варіанти?

Я скрушно зітхнув. Що тобі сказати, Сірожа? Ну, ще можна попісять. Сірожа повільно відвів погляд від жирних п'явок на ногах. А це допоможе? В його очах плюскотілося стільки надії, що я захитався. Гадав, ніхто не довідається про цю ганєбну сторінку мого життя. А воно бач як повернулося. Відвернув очі вбік і зізнався. В сокровенному. Мені помагало.

Зраділий Сірожа почав допитуватись про методикy процесу. Оскільки в лісі жодної посудини не знайшлося, то я порадив бути акуратним. Орудувати даним природою інструментом як шлангом. Дуже бажано не промахуватися. І економити ресурс. Сірожа з недовірою оглянув

своє змерзле і налякане причандалля. От ніколи не сказав би, що це шланг...

Тим не менше, з Божою поміччю та моїми професійними настановами все пройшло майже ідеально. Паскуди відвалювались на раз. З укусів струменіла кров, але то таке. Залишилася недоторканною лише задня п'явка, бо особливості причандалля свояка не давали змоги до неї добратись. Розмір таки має значення. Сірожа розпачливо спитав, чи не виручу. Як шляхетна людина, обурено відкинув ідею. Мені й так є перед Богом за що червоніти, а тут ще запис у трудовій пояснюй: «Мочився на свояка».

Ти, Сірожа, краще нагнись і розрівняй складочку. Може, я цю тварину якимось двома паличками відкручу. Як суші. А ні, то за двадцять хвилин сама відвалиться. Все одно всю кров не вип'є, подавиться. Свояк слухняно нагнувся. Нагнувся і я, щоб краще придивитися до цієї зарази.

Почувся скрик зраненої чайки. Ви скажете, що в лісі такого не буває. Авжеж, вам краще знати. Ми ж по команді повернули голови на крик. І одночасно рефлекторно прикрили стидні місця. Бо зопалу з цими п'явками одежею не переймалися. А тепер застигли голими в позі раком.

Кричала молодиця років сорока. Пішла в ліс по суніці, а знайшла нас. Полуничку. Кілька довгих секунд ми незмигтно дивились одні на одну. З усієї цієї картини маслом пам'ятаю лише очі тієї жіночки. Великі, бездонні очі, вщерть заповнені відразою та диким переляком.

Молодиця перша прийшла до тям і обережненько, щоб нас не сполохати, крутнулася сновидою назад. Далі подріботіла стежкою, прискорюючись з кожним кроком. А там і побігла. В галоп, не криючись.

Відтоді минуло двадцять років, і от що мучить. Чомусь мені до сих пір здається, що вона могла нас не помітити. Може, нещасна якимось чудом прочитає ці рядки? Дуже хотілось би.

Вельмишановна невідома пані, котра збирала ягідки в околицях Гаврилівки на початку двохтисячних! На вашу долю випало побачити в лісі двох голих вилупків, котрі зазирали один одному, вже вибачайте, в дупу. Нам дуже ніяково, що ви могли безпідставно подумати про нас щось недостойне з цього приводу. А тому з усією чоловічою відповідальністю заявляємо:

– Це ми там карасиків ловили!

Магія народної прикмети

Прошу вибачення у вразливих панянок за натуралістичне зображення жорстокої реальності.

Я можу знагла замріятися посеред дороги, і в питаннях вирощування дітей така риса завжди вилазить боком. Бо вони так і очікують підходящого моменту, щоб щось недобре всунути собі до рота.

Це почалося з дитинства, коли у вісім років мама надзвичайно суворо наказала глядіти як ока в лобі однорічного брата. А сама побігла за хлібом-сіллю. Братику вдалося уціліти, але я замріявся і він наївся власного лайна. Негарно, звичайно, таке писати, але ж художник має бути чесним зі своїм читачем.

Тоді на пару з батьком мене знудило від побаченого, але батечко вмів заспокоювати. Сказав, що є така народна прикмета: якщо хтось у дитинстві наїється власного лайна, то потім дуже гарно збирає гриби. Відкритий мені взаємозв'язок явищ закарбувався в пам'яті на все життя. Навіть зараз, коли хтось при мені хвалиться вмінням збирати гриби, я одразу згадую той давній спогад. Ото, думаю, наївся в дитинстві...

Дружина не знала всіх цих пікантних подробиць і якось легковажно доручила мені маленького сина. Я задумався про щось, а дитя наїлося дрібного каміння. «Камені!» – як він пояснив потім. Бо я все-таки нарешті поцікавився, що то у нього в роті. За тодішній моторошний стоматит жінка до сих пір поривається мене роздерти.

Наступною жертвою злочинної мрійливості виявилася племінниця Віта на картопляному городі. Поки я з її батьком задумалися чи замріялися про щось, вона прийшла з повнісіньким ротом червоних личинок колорадського жука. Скривлено і нам простягла жменьку колорадиків: «Агодкі!!!».

Дружини дуже твердо пообіцяли повбивати придурків. Але дітей пожаліли й більше з нами наодинці не залишали. А я згадав Рабле. Пам'ятаєте? «Тож як знайти собі таку жінку, щоб їй зі мною було добре, а мені з нею – хоча б незле?»

Погані вчинки обов'язково мають бути покарані. Це аксіома така. Тож минулоріч син приніс мені додому шість відер грибів за раз. І от сиджу я о другій ночі, длубаюся з ними, спина стала кілком, очі вилазять – а я собі думаю. Боже, коли!!!? Коли він встиг? Як я міг таке пропустити, не побачити...

Важке мистецтво спокуси

Я з дитинства перейняв трепетне ставлення до книги від свого батька, простого водія, котрий запійно читав все підряд. Він ніколи зайвим словом не обмовився про книгозбереження, але я завжди був певен: варто мені хоч на грам пошкодити книжечку, то руку відрубав.

ють по лікоть. Пізніше я вичитав, що це називається екзистенційним знанням.

Відтоді любов до книги проніс через усе життя і навіть одного разу практично та з гучним успіхом застосував її невідпорний потенціал.

Трапилося це під час грандіозного штурму майбутньої дружини. На початку облоги запросив її до Державної республіканської бібліотеки УРСР імені КПРС. Отримав вражаючий зубодробильний ефект. Можна сказати, з ніг збив. Це вам не кіно з морозивом. Коли через дві години вона спробувала втретє підряд розбити спросоння лобом стіл, я подумав, що сеанс вдався і треба закінчувати. «Тишина должна быть в библиотеке».

Акцію продовжив вечором у неї в гуртожитку. Подружка окинула мене довгим оцінюючим поглядом, важко зітхнула і звільнила кімнату для двох. За кілька годин поневірянь поверхами вона тихенько пошкреблась і зразу з порогу:

– Ну шо там, як пройшло?

– Та ніяк, – голосно сьорбнула носом моя ошелешена обраниця, застигши єгипетською мумією за столом.

– Як ніяк? Він шо, імпотент? – виказала свою милу надію її добра подружка.

– Гірше... – це тонке почуття англійського гумору не раз мені гикнеться в наступні тридцять років.

– Господи, шо цей маніяк тобі зробив? – подружка вже просто не могла втриматися від заздрості.

– Книжку читав... – прошепотіла втіха очей моїх і відвернула до вікна заплакане після Айтматова лице.

– От збоченець... – подружка смачно й більш як треба плюнула на підлогу. – Ну, ти скажи пажалуста, я три часа, як собака, мерзла, а він, скатіна, книжки читав.

Тим часом збоченець, окрилений небувалими успіхами на любовному фронті, наважився завдати вирішаль-

ного удару. Подарить «Жизнь растений» на 8 березня. Крига скресла.

Сім книжок зеленесняного кольору загальною масою дев'ять з половиною кіло гуркотом впали на дівочі мури, і фортеця знеможено впала під ноги завойовника.

Пам'ятайте: заради здоров'я іноді справді не треба чекати на наступний крок закоханого книголюбця. Моя майбутня дружина не стала так ризикувати, бо була розумною дівчинкою і з дитинства боялася придурків.

Семінарист

Так оце захопився процесом розпродажу власної бібліотеки, що потягло запалати бізнесом на розораній ниві книгопродажу. Центр зайнятості втомився мене працевлаштовувати і погодився віддати залишок належних мені грошей на мій, прости господи, бізнес. Аби тільки відчепився. Щоправда, з вимогою: маю пройти двотижневий семінар з основ підприємництва. Переживають, сердешні, щоб я не вскочив у ганьбу.

Будучи людиною здатною до компромісів, я погодився на цю наругу над власним організмом. Врешті-решт, це всього-на-всього десять днів, які навряд чи перевернуть світ. Однак виявилось, що маю обов'язково отримати медичну довідку 086-у. Я остовпів від такої чудної пропозиції. Навіщо? Для чого? Звук, що коли зірки запалюють, то це комусь потрібно.

А коли чесно, то просто злякався. Що це зі мною збираються виробляти на семінарі, що там треба мати медичну довідку? І які, власне, збочення у здоров'ї можуть привести до того, що всьо. Не виживеш на заняттях. Репнеш навпіл від космічних навантажень. У центрі

зайнятості знизали плечима – нічого не знаємо, такий порядок.

Зате в поліклініці під кабінетами повно диких, хворих і часу. Вирішив самостійно з'ясувати сакральну сутність довідки. Аналізи почав з хірурга, першого у списку. Очевидно, для цього навчання мають бути цілі кістки. Може, щось носити треба? Господи, та невже знання будуть такі важкі, що кістки можуть полопатися?

Далі офтальмолог та отоларинголог традиційно язик закрутили. Ага, ці треба, щоб чути і бачити підвалини підприємництва. Запереживав, бо став на старості тріхи глухуватий, але нічого. Пропустили. Мабуть, про наш український бізнес краще щось і не дочути.

Необхідні були рентгенолог і дерматолог. Тут, здається, також зрозуміло. Це – щоб викладачів не заразив туберкульозом або іншою пошестю. Раптом від здобутих откровенень руки почну цілувати і слиною на радощах бризкати...

Напружив невропатолог. Невже надивлюся такого, що нерви мають бути як канати? А інакше що – нервові корчі або скрутить у попереку? Сюди і кардіограму довелося притулити. Бо ще серце розірветься від почутого...

Найбільша загадка допуску до занять з бізнесу – уролог. Вразив лікаря причиною звернення. Це точно буде навчання? Я ствердно схлипнув, а він про всяк випадок дуже вже ретельно заліз в одне місце. Бо мало що. Мої очі набули приємної модної округлості.

Розмашистим після уролога кроком приковивляв до психіатра, а виявилось, що його якраз і не треба. Я аж захолов від страшного припущення. Це що ж виходить? У нас для божевільних бізнес без обмежень?

Щось я тіпаюсь від цього семінару...